

Úřad pro ochranu osobních údajů

Pplk. Sochora 27, 170 00 Praha 7, Tel.: 234 665 111, Fax: 234 665 444; e-mail: posta@uouu.cz

STANOVISKO č. 2/2016

květen 2016

Ke zpracování osobních údajů účastníků při poskytování finanční podpory z evropského sociálního fondu

I.

Úvod

1. Pro programové období 2014–20 se Evropská unie rozhodla, že zpřísní dozor nad poskytováním finanční podpory z Evropských strukturálních a investičních fondů (ESIF). K tomu EU dne 17. prosince 2013 vydala **nařízení o ESIF**. Kromě nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013, o společných ustanoveních ohledně Evropského fondu pro regionální rozvoj, Evropského sociálního fondu, Fondu soudržnosti, Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova a Evropského námořního a rybářského fondu, jichž se týká společný strategický rámec, o obecných ustanoveních ohledně Evropského fondu pro regionální rozvoj, Evropského sociálního fondu a Fondu soudržnosti a o zrušení nařízení (ES) č. 1083/2006 (CELEX: 32013R1303; „obecné nařízení“) toto stanovisko pojednává o speciálním nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1304/2013, o Evropském sociálním fondu a o zrušení nařízení (ES) č. 1081/2006 (CELEX: 32013R1304; „nařízení o ESF“); obě s účinností od 21. prosince 2013.
2. **Účelem** zpracování osobních údajů je evidence účastníků projektů, nikoliv příjemců finanční podpory. Cílem je sledovat rozsah podpory, kterou obdržely jednotlivé cílové skupiny, pro **zjištění efektu intervence** vyhodnocením úspěšnosti různých typů podpor pro různé cílové skupiny. Stanovisko se proto nezabývá postavením subjektu odpovědného za zpracování osobních údajů pro jiné účely, než je monitoring, kontrola, reporting a hodnocení úspěšnosti poskytování finanční podpory.
3. Protože regulace zpracování osobních údajů v nařízení o ESF je velice kusá a nestanoví podrobnosti o zpracování osobních údajů, jak by odpovídalo rozdělení kompetencí, ačkoliv se jedná o evropské zpracování osobních údajů, je nutné zvolit takové národní řešení, které mezerovitou evropskou úpravu doplní tak, aby byla souladná se zákonem č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, tj. které stanoví, jak se mají zpracovávat osobní údaje při aplikaci nařízení o ESF. K tomu účelu vydává ÚOOÚ po konzultaci s dotčenými správními úřady toto stanovisko, které pro lepší použitelnost zahrnuje rovněž návody, včetně názorných příkladů.

II.

Strany

4. Při poskytování finanční podpory vystupují na straně těch, kteří nakládají s údaji:
 - a) **Evropská unie**. Zastupuje ji Evropská komise (EK), která vyžaduje jen agregovaná data, a tudíž nezpracovává žádné osobní údaje.

- b) **členský stát**, zde ČR: „Národní orgán pro koordinaci (NOK) je zastřešujícím orgánem pro všechny operační programy v České republice financované ze strukturálních fondů a Fondu soudržnosti. Pracuje v rámci Ministerstva pro místní rozvoj ČR, které bylo ustanoveno centrálním metodickým a koordinačním orgánem politiky hospodářské a sociální soudržnosti v období 2007–2013.“¹
- c) **řídící orgán**, který je **správce** osobních údajů na základě článku 125 obecného nařízení, přičemž zvláště významný je odstavec 2 písm. d) a e). V případě ESF je jím především Ministerstvo práce a sociálních věcí (MPSV) a Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy (MŠMT).
- d) **zprostředkující subjekt**, pokud byl zřízen, jímž je subjekt neboli osoba, na kterou řídící orgán delegoval některé své pravomoci. Má stejné postavení v ochraně osobních údajů jako příjemce, tedy je **zpracovatelem** osobních údajů.
- e) **partner**, pokud byl zřízen, kterým je osoba, která je do zpracování osobních údajů v rámci projektu zapojena při zpracování osobních údajů v obdobném postavení jako příjemce, tj. zpracovatel. Podílí se na projektu spolu s příjemcem, ale není příjemcem finanční podpory, neboť prostředky finanční podpory získává zprostředkovaně od příjemce; partner není ani subdodavatelem služeb či zboží pro příjemce.
- f) **subdodavatel**, kterým je smluvní strana příjemce, zprostředkujícího subjektu nebo partnera, pro ně zpracovává osobní údaje v postavení zpracovatele.
- g) **příjemce**, kterým se rozumí příjemce finanční podpory z programu poskytované například jako dotace. Je to obvyklý **realizátor projektu**, který zajišťuje aktivity, např. vzdělávání. Pro shromáždění a předání osobních údajů řídícímu orgánu nebo zprostředkujícímu subjektu v rozsahu vyžadovaném evropským právem nebo rozhodnutím řídícího orgánu je **zpracovatel** nebo dílčí zpracovatel osobních údajů.
5. **Podpořená osoba** je ten **účastník** intervencí v rámci projektu, který má přímý prospěch z poskytování finanční podpory. Pro zpracování osobních údajů je subjektem údajů. Evidují se jeho identifikační údaje, typ podpory a osobní charakteristiky odpovídající projektu.
6. Předpokladem ustanovení zpracovatele je uzavření smlouvy o zpracování osobních údajů podle § 6 zákona o ochraně osobních údajů se správcem. Smlouva je potřebná vždy, jelikož obecné nařízení nestanoví role a úkoly zpracovatelů. Zpracovatel může část zpracování přenést na další subjekt, přičemž správce s tím musí být obeznámen a svolit ke každému dílčímu zpracování osobních údajů dalším zpracovatelem. V takovém případě správce uzavře smlouvu se zprostředkujícím subjektem, existuje-li, jinak s příjemcem. Zprostředkující subjekt dále uzavře smlouvu s příjemci a příjemci v mezích uzavřené smlouvy mohou uzavřít smlouvy s partnery projektu či jinými osobami, mají-li v rámci příslušného projektu zpracovávat osobní údaje.

III.

Obecná pravidla zpracování osobních údajů

7. Každé zpracování osobních údajů musí být v souladu se svým **účelem** podle bodu 2 tohoto stanoviska. V případě poskytování finanční podpory je cílem zpracování osobních údajů možnost pozdější přezkoumatelnosti výsledků, tedy doložení jejich zdrojů monitorování a hodnocení, a nikoliv jen poskytování podkladů pro monitorování a hodnocení projektů. Na monitorování je kladen požadavek, aby poskytovalo přesné a spolehlivé údaje, čehož má být dosaženo mimo jiné nastavením povinných společných indikátorů. Řídícím orgánům pak z toho vyplývá povinnost sledovat indikátory až na úroveň konkrétních účastníků. Tyto indikátory jsou osobními údaji a v některých případech mohou zahrnovat i citlivé údaje.

¹ <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Narodni-organ-pro-koordinaci>

Příkladem takového zpracování osobních údajů může být evaluace rozsahu a úspěšnosti podpory z hlediska věkových skupin (Jaký rozsah a typ podpory obdrželi mladí do 26 let?) nebo vyhodnocení regionální dimenze (Kolik žen nad 50 let bylo podpořeno v Moravskoslezském kraji?).

8. Od účelu zpracování osobních údajů se odvíjí i **právní důvod** (titul) zpracování osobních údajů. U veřejnoprávního zpracování osobních údajů je základním právním důvodem ke zpracování osobních údajů **zákon**. Pojem „zákon“ je nutno vykládat tak, že zahrnuje rovněž nařízení EU jako přímo aplikovatelný zdroj práva. Zákonný podklad pro zpracování osobních údajů zavazuje jak správce, tak zpracovatele osobních údajů. Sledování některých aspektů poskytování finanční podpory podle nařízení ESIF je veřejnoprávním zpracováním osobních údajů. Osobní údaje se v tomto případě nezískávají se souhlasem subjektu údajů.
9. Jeden ze základních soukromoprávních právních důvodů (titulů) zpracování osobních údajů – **souhlas** subjektu údajů – nemá ve veřejném právu místo. Ačkoliv to laické veřejnosti působí velké výkladové potíže, pojem „souhlas“ má v doktríně zpracování osobních údajů specifický význam. Na rozdíl od obecného chápání souhlasu v soukromém právu, souhlas se zpracováním osobních údajů znamená právní důvod k takovému zpracování osobních údajů, které není nezbytné. Vzhledem k ústavní zásadě zákonnosti výkonu státní moci („Státní moc slouží všem občanům a lze ji uplatňovat jen v případech, v mezích a způsoby, které stanoví zákon.“ – článek 2 odst. ústavy a „Státní moc lze uplatňovat jen v případech a v mezích stanovených zákonem, a to způsobem, který zákon stanoví.“ – článek 2 odst. 2 Listiny) je tedy souhlas subjektu údajů se zpracováním osobních údajů ve veřejném právu pojmově vyloučen, a to i preventivně. V tomto duchu je nezbytné vykládat rovněž starší právní předpisy, např. článek V bod 17 novely č. 241/1994 Sb. To platí rovněž pro **subordinační veřejnoprávní smlouvy**. Ani v takovém případě nejsou osobní údaje zpracovávány na základě souhlasu subjektu údajů, nýbrž na základě smlouvy.
10. Podle zákona o ochraně osobních údajů požívají **citlivé údaje** zvláštní ochrany a jejich zpracování má být řádně odůvodněné a možné jen, když tak zákon nebo smlouva výslovně stanoví; v případě ESIF musí být podkladem zákonného zpracování zákon, jímž se zde rozumí nařízení o ESIF.
11. Součástí zpracování osobních údajů je **informační povinnost** správce podle § 11 zákona o ochraně osobních údajů, včetně poučení, zda je poskytnutí osobního údaje povinné či dobrovolné, není-li dobrovolné, o následcích odmítnutí poskytnutí osobních údajů, a poučení o dalších oprávněních subjektu údajů. Je vhodné ji přenést na příjemce, a to v právním aktu o poskytnutí finanční podpory. Proto součástí každého dotazníku vyplňovaného podpořenou osobou je zejména informace, že jí poskytnuté osobní údaje včetně citlivých, jejichž rozsah vyplývá z nařízení o ESIF, jsou zpracovávány řídicím orgánem za účelem monitorování, kontrol, reportingu a evaluací příslušného programu, a kdo se na zpracování dále podílí.
12. Zpracování konkrétních druhů osobních údajů, specifických indikátorů (společných ukazatelů), sloužících k vyhodnocení účelnosti poskytnutí finanční podpory řídicí orgán na základě nařízení o ESIF vyžaduje od příjemce v právním aktu o poskytnutí finanční podpory podle zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), nebo podle zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Pro příjemce je právním důvodem ke zpracování osobních údajů dodržení právní povinnosti podle § 5 odst. 2 písm. a) zákona o ochraně osobních údajů.
13. Ke **zpřístupnění údajů z agendových informačních systémů** je nezbytné, aby to řídicímu orgánu umožňoval přímo jeho resortní právní předpis. Důvodem pro zpřístupnění je typicky

potřeba ověření údajů, tj. nutnost párovat data z monitorovacího systému s jinými agendovými informačními systémy pro zjištění, zda osoby, které projekty hlásí jako podpořené, existují i v těchto informačních systémech. Další využívání (vč. nezbytného sdružování) údajů pro účely kontrol, reportingu a evaluace je v agendě ESF dáno úkoly uloženými předpisy EU.

14. V rámci ochrany soukromí jsou pro větší bezpečnost zpracování osobních údajů osobní údaje **transformovány**. Jsou-li identifikační údaje nahrazeny unikátním klíčem (ID), a to také jednosměrným pomocí hashe, hovoří se o **pseudonymních údajích**, protože konkrétního člověka lze i nadále ztotožnit, takže se i nadále jedná o zpracování osobních údajů. Jsou-li odstraněny veškeré identifikátory, včetně ID, takže údaje nelze nadále přiřadit bez nepřiměřeného úsilí žádnému konkrétnímu člověku, jedná se o **anonymní údaje** podle § 4 písm. c) zákona o ochraně osobních údajů a nakládání s anonymními údaji není zpracováním osobních údajů. Jsou-li sloučeny osobní údaje více lidí do souhrnného výstupu, jedná se o **agregovaná**, tj. statistická, data, která jsou druhem anonymních údajů. Evaluační ani jiné monitorovací zprávy nikdy neobsahují osobní údaje, tj. konkrétní informace o jednotlivých podpořených osobách.
15. Správce osobních údajů nepodává oznámení o zpracování osobních údajů, neboť oznamovací povinnost podle § 16 zákona o ochraně osobních údajů se nevztahuje na zpracování osobních údajů, kterých je třeba k uplatnění práv a povinností vyplývajících ze zvláštního zákona. V tomto případě se jedná o zpracování v rámci nařízení ESIF, takže se uplatní § 18 odst. 1 písm. b) zákona o ochraně osobních údajů.
16. Uchování osobních údajů trvá po dobu, po kterou to nepřímou ukládá evropská legislativa v článku 140 obecného nařízení, a pro případy celkového hodnocení je pak nutné uchovat pseudonymní data po dobu udržitelnosti programu, tj. nejvýše 10 let.

IV. MS 2014+

17. MMR zřizuje za účelem koordinace podle článku 4 odst. 6 obecného nařízení monitorovací systém MS2014+. Ten obsahuje údaje o projektech, avšak o účastnících pouze agregovaná nebo jinak anonymní data.

V. IS ESF2014+

18. IS ESF2014+ je evidencí projektů podle nařízení o ESF a slouží ke sledování účastníků podle § 5 tohoto stanoviska. IS ESF2014+ je zřízen na základě článku 125 odst. 2 písm. d) obecného nařízení a zpracování osobních údajů v něm se řídí § 14 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení (ZOPSZ), a § 6 odst. 2 a § 8 písm. a) a b) zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti.
19. Správcem tohoto informačního systému je MPSV. Účely IS ESF2014+ jsou: monitoring podpořených osob na úrovni mikrodat o každém účastníkovi a splnění povinnosti hlásit EK aktuální hodnoty jednotlivých indikátorů, k čemuž slouží souhrnná data nutná pro evaluaci, vyhodnocení výstupů a dopadů programů na cílové skupiny obyvatel.
20. O každé podpořené osobě je veden unikátní záznam, který propojí její charakteristiky s typem a rozsahem podpory, kterou obdržela, a vývoj jejího postavení na trhu práce. Kvůli větší bezpečnosti zpracování osobních údajů je IS ESF2014+ rozdělen na dva informační systémy: identifikačních údajů a pseudonymních údajů. Oba informační systémy jsou striktně odděleny a uchovávány v samostatných datových úložištích.
21. Bez zákonného podkladu nelze osobní údaje z IS ESF2014+ předávat nikomu.

VI.

Konkrétní pravidla

22. Základním podkladem veřejnoprávního zpracování osobních údajů je článek 5 nařízení o ESF, který stanoví obecný rámec ukazatelů. Jednotlivé ukazatele jsou pak konkrétně uvedeny v příloze I a II nařízení o ESF. Poznámka pod čarou č. 1 odst. 2 nařízení o ESF stanoví vztah ukazatelů ke směrnici 31995L0046.
23. Primárním identifikátorem účastníka je číslo občanského průkazu. Není-li dostupný, lze jej nahradit sadou identifikačních údajů: jméno, bydliště a datum narození, neboť k propojení na agendové informační systémy nepostačí rok narození.
24. Z přílohy I nařízení o ESF vyplývá, že sledovány mají být osobní údaje těchto subjektů údajů: „migranti, účastníci, kteří jsou původem cizinci, menšiny (včetně marginalizovaných komunit, jako jsou Romové), účastníci se zdravotním postižením nebo jiné znevýhodněné osoby“, a toto ustanovení přílohy I nařízení o ESF je zákonným podkladem pro zpracování těchto citlivých údajů. Specifické indikátory (společné ukazatele) jsou stanoveny v článku 5 odst. 1 nařízení o ESF.
25. Principy evaluace vycházejí z bodu 13 tohoto stanoviska. Primárně si má řídicí orgán osobní údaje nutné pro vyhodnocení úspěšnosti projektu opatřit sám. Existuje-li přesné zákonné zmocnění pro sdružení osobních údajů, tj. zákon stanoví konkrétní účel pro poskytnutí osobních údajů z jiného informačního systému, lze správce takového informačního systému pověřit tímto zpracováním, tj. vyhodnocením indikátorů.
26. MPSV je na základě § 4a zákona č. 73/2011 Sb., o Úřadu práce ČR, správcem Jednotného informačního systému práce a sociálních věcí. Jeho součástí je informační systém Úřadu práce. I pro IS ESF2014+ tedy platí, že pro přístup k údajům informačního systému veřejné správy (ČSSZ) je nezbytný výslovný zákonný podklad.

VII.

Zpracování citlivých údajů a údajů obdobných

27. Řídicí orgány nezpracovávají jiné citlivé údaje než ty, které jim ukládá zákon (tj. na základě bodu 8 tohoto stanoviska a rovněž nařízení EU). Rodné číslo není vyžadováno; místo něj příjemce zpracovává jako identifikační údaj o účastníkovi (vymezenému v bodu 5 tohoto stanoviska) číslo občanského průkazu, je-li to potřebné pro využití agendových registrů řídicím orgánem.
28. V případě zpracování údajů souvisejícího s poskytováním finanční podpory nelze ani pro zpracování citlivých údajů vymáhat souhlas podpořených osob, neboť i zde se jedná čistě o veřejnoprávní zpracování osobních údajů.
29. Na základě článku 115 obecného nařízení mohou být účastníci projektu fotografováni za účelem zajištění publicity projektu a ověření naplněnosti kurzu. Fotografie mají být pouze dokumentačního nebo žurnalistického charakteru. Nejsou pořizovány portrétní fotografie, ale pouze fotografie zachycující průběh akce. Fotografování nejsou identifikováni.

VIII.

Účastnická karta

30. Řídicí orgán vydá podpořené osobě **účastnickou kartu** v listinné nebo elektronické podobě. Zpracování účastnické karty má 3 etapy:
 - a) **vyplnění před zapojením účastníka do projektu:** Přesný postup vyplňování účastnické karty je v kompetenci příjemce nebo partnera. Z charakteru projektů lze usuzovat, že většinou půjde o listinnou účastnickou kartu, nicméně nelze vyloučit jiný postup. Před

zařazením účastníka do aktivit projektu jej příjemce, partner nebo subdodavatel informuje o zpracování osobních údajů a vyplní s ním účastnickou kartu. Listinnou účastnickou kartu podpořená osoba opatří datem a podpisem.

b) **zpracování údajů v IS ESF2014+:** Příjemce údaje z listinné účastnické karty získané jím samým, partnerem či dodavatelem zadá do IS ESF2014+. Vložení údajů z listinné účastnické karty účastníka do IS ESF2014+ může proběhnout kdykoli od vyplnění karty do ukončení projektu nebo předložení závěrečné zprávy o projektu. Kartu účastníka uchovává příjemce nebo partner projektu. Elektronickou účastnickou kartu vyplní příjemce přímo do IS ESF2014+. Je nerozhodné, kdo osobní údaje konkrétně vyplňuje, neboť podstatné je toliko, že zdrojem je přímo subjekt údajů.

c) **vyplnění po ukončení účasti účastníka v projektu:** Příjemce vyplní další údaje shodným postupem podle písmene a) bezprostředně poté, co účastník svou účast v projektu dokončil. Vyplňují se pouze relevantní ukazatele pro okamžité výsledky.

31. Propojení IS ESF2014+ na agendové systémy nemá za následek, že by uživatelé agendových systémů viděli údaje z karty účastníka, propojení je jednosměrné, tj. z agendových systémů se přebírají dostupné údaje, ale agendové systémy se o údaje z karty účastníka neobohacují. K vyplněným kartám má vedle příjemce, partnera nebo dodavatele přístup kontrolor a ve výjimečných a odůvodněných případech i evaluátor v rámci hodnocení úspěšnosti intervencí. Anonymní údaje z IS ESF2014+ týkající se účastníků projektu se poskytují do MS2014+.

32. Příjemce do IS ESF2014+ zadá **indikátory výstupu** (společné ukazatele z příloh I a II nařízení o ESF). MPSV z agendových informačních systémů doplní ostatní indikátory výsledků – další osobní údaje podle bodu 3 a 4 přílohy 1 nařízení o ESF. Systém je nastaven tak, že výsledkové indikátory se spočítají automaticky.

33. Dále jsou sledovány i osobní údaje v rámci **specifických programových indikátorů** vydefinovaných v právním aktu o poskytnutí finanční podpory na základě zmocnění v nařízeních ESIF. Nejsou součástí účastnické karty a žádný z nich nemá povahu citlivého údaje. Jsou sledovány až v rámci výsledků projektů a MPSV si je zajistí z agendových informačních systémů.

34. Osobní údaje jsou sledovány 3 roky od skončení účasti v projektu a uchovávány po dobu stanovenou v § 16 tohoto stanoviska pro závěrečné hodnocení v rámci vyhodnocení programu nebo pro hodnocení toho, že nějaký účastník projde v rámci programového období více projekty. Evaluační otázka by mohla být formulována jako: Jaké procento účastníků vstupuje opakovaně do intervencí? Dochází v čase k opětovnému zhoršení postavení na trhu práce?

IX.

Řádné hodnocení

35. Řádné hodnocení se koná na základě článku 54 obecného nařízení procedurou regulovanou zákonem č. 320/2001, o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů. V rámci evaluačních postupů je výběr vzorku podpořených osob z celku náhodný. Celek pro každou evaluaci představuje jinou skupinu lidí podle určité charakteristiky odpovídající účelu evaluace, např. příslušnost osoby k regionu, k věkové skupině, k typu obdržené podpory atd.

36. Evaluaci uskuteční buď interně zaměstnanci v evaluační jednotce – pracoviště řídicího orgánu, NOK, nebo se koná externě na základě veřejné zakázky; externí subdodavatel evaluace je zpracovatelem osobních údajů. Pracuje se vždy na pseudonymizovaných

datech. Souhrnně jsou vyhodnocovány změny v charakteristikách u skupiny podpořených osob.

37. Ke jmenným datům o podpořených osobách a k datům o průběhu projektů v rámci auditů nebo kontrol přistupuje auditní orgán ministerstva financí, auditní orgán evropské komise, platební certifikační orgán ministerstva financí, nejvyšší kontrolní úřad a evropský účetní dvůr. Dále se jedná o audity nebo kontroly ze strany řídicího orgánu. Řízení přístupu uživatelů vychází ze standardu ISO IEC 27002. O všech operacích s daty se na základě § 13 zákona o ochraně osobních údajů pořizují a rok uchovávají záznamy událostí (auditní stopy, tzv. logování).
38. Příklady: Typickým vyhodnocením je evaluace, do jaké míry je jaký druh podpory vhodný pro různé hodnocené skupiny. Podle požadovaných charakteristik – všechny ženy do 30 let se středoškolským vzděláním, které obdržely podporu ve formě podnikatelského kurzu – se vyberou identifikační údaje podpořených osob. Zpracovatel vyhodnotí jejich postavení na trhu práce před a po obdržení podpory a výsledek ve formě anonymních údajů zašle zpět evaluátorovi k vyhodnocení úspěchu podpory ve formě zlepšení nebo zhoršení postavení na trhu práce. Jiným příkladem je *ad hoc* požadavek na poskytnutí informace, kolik mladých do 24 let – příslušníků menšin – bylo z ESF podpořeno v Ústeckém kraji. Je vytvořena sestava podpořených osob podle zadaných kritérií nebo požadavků. Sečtením počtu záznamů se získá agregované číslo.

X.

Mimořádné hodnocení

39. V mimořádných případech může evaluace vyžadovat kontaktování podpořené osoby k zjištění jejího názoru na kvalitu podpory, kterou obdržela. V takovém případě je účast dobrovolná a lze ji odmítnout výslovně či ignorováním žádosti o účast na výzkumu. Jedná se o případy kontaktování vzorku z účastníků, např. za účelem kvalitativního dotazování, zda podpora, kterou v projektu obdržely, měla očekávanou kvalitu a účast na projektu pro ně byla přínosem. Tento způsob lze považovat pouze za výjimečný vzhledem k vysokým nákladům na zpracování a subjektivní povaze.
40. Příkladem je požadavek řídicího orgánu na evaluaci vhodnosti různých typů podpor pro různé cílové skupiny. Na vzorku podpořených osob se zjistí úspěšnost různých typů projektů – vybraní účastníci jsou například na osobní návštěvě nebo telefonicky požádáni o spolupráci rozhovorem, zda podpora, kterou obdržely, pro ně byla přínosná či nikoliv. Podle výsledků z dotazování se pak vyhodnotí, který typ podpory měl pro danou cílovou skupinu nejvyšší úspěšnost.